

Parlamentul
Republicii Moldova

VN nr. 04/08-01

4 august 2025

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

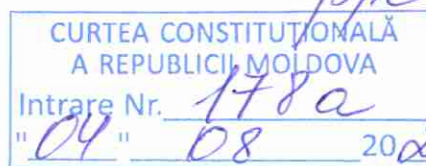
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28
mun. Chișinău, MD-2004
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII

**unor prevederi din Legea nr. 110/2025
cu privire la educația fizică și sport**

A. AUTORUL SESIZĂRII

1. NIGAI Veaceslav – deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Republica Moldova, Chișinău, MD-2004,

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 105

B. OBIECTUL SESIZĂRII

2. Solicităm examinarea prezentei sesizări privind controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 110/2025 cu privire la educație fizică și sport, în particular:

- art. 5 alin. (2) din Legea nr. 110/2025 - *„Federațiile sportive naționale se formează de către cluburi sportive, asociații sportive și școli sportive (...);*

- art. 5 alin. (3) din Legea nr. 110/2025 – *„Pentru formarea și recunoașterea federațiilor sportive naționale și a asociațiilor sportive pe ramurile de sport recunoscute de Comitetul Internațional Olimpic (în continuare – CIO), Comitetul Național Olimpic și Sportiv (în continuare – CNOS) prezintă autorității publice centrale de specialitate avizul consultativ, care este parte a dosarului respectivei structuri asociative.”;*

- art. 25 alin. (1) din Legea nr. 110/2025 - *„Federațiile sportive naționale sunt persoane juridice, apolitice, necomerciale, constituite din asocierea cluburilor sportive, a asociațiilor*

sportive și a școlilor sportive pentru o ramură de sport.(...)”;

- art. 59 din Legea nr. 110/2025 – „(1) **Revocarea dreptului de funcționare a asociațiilor sportive, a cluburilor sportive și a federațiilor sportive naționale ține de competența autorității publice centrale de specialitate și se produce atunci când:**

- a) **acțiunile structurii sportului devin ilicite, contrare bunelor moravuri, încalcă repetat reglementările antidoping, ordinea publică și periclitizează securitatea statului;**
- b) **structura sportului, fără a fi autorizată, urmărește alte scopuri decât cele prevăzute de statutul său;**
- c) **hotărârile adunărilor generale ale structurilor sportului sunt luate cu violarea dispozițiilor statutare, a documentelor de constituire și a legislației;**
- d) **structura sportului beneficiază de alte surse de finanțare decât cele permise de legislație.**

(2) Revocarea dreptului de funcționare a unei structuri a sportului se face la cerere, în caz de dizolvare sau de lichidare, și are ca efect radierea acesteia din SIMDS.

(3) Decizia autorității publice centrale de specialitate de revocare a dreptului de funcționare a unei structuri a sportului poate fi atacată de cel care se consideră vătămat într-un drept al său recunoscut de lege, în ordinea contenciosului administrativ.”

- în raport cu prevederile art. 16, art. 20, art. 23 alin. (2), art. 54 din Constituția Republicii Moldova și declararea neconstituțională a acestei norme.

C. CADRUL NORMATIV PERTINENT

3. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova:

ARTICOLUL 1

Statul Republica Moldova

„(...)

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

ARTICOLUL 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

ARTICOLUL 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

ARTICOLUL 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

ARTICOLUL 20

Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

ARTICOLUL 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(...)

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

ARTICOLUL 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.”

4. Prevederi relevante ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, adoptată la 4 noiembrie 1950:

ARTICOLUL 11

Libertatea de întrunire și de asociere

„1. Orice persoană are dreptul la libertate de întrunire pașnică și la libertate de asociere, inclusiv a constitui cu alții sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

2. Exercițarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei ori a drepturilor și a libertăților altora. Prezentul articol nu interzice ca restrângeri legale să fie impuse exercitării acestor drepturi de către membrii forțelor armate, ai poliției sau ai administrației de stat.”

ARTICOLUL 14

Interzicerea discriminării

„Exercițarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

5. Prevederi relevante ale Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice din 16 decembrie 1966:

ARTICOLUL 22

„Orice persoană are dreptul de a se asocia în mod liber cu altele, inclusiv dreptul de a constitui sindicate și de a adera la ele, pentru ocrotirea intereselor sale.² Exercițarea acestui drept nu poate fi supusă decât restricțiilor prevăzute de lege și care sunt necesare într-o societate democratică, în interesul securității naționale, al securității publice, al ordinii publice ori pentru a ocroti sănătatea sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora. Prezentul articol nu se opune ca exercițarea acestui drept de către membrii forțelor armate și ai poliției să fie supusă unor restricții legale.³ Nici o dispoziție din prezentul articol nu permite statelor părți la Convenția din 1948 a Organizației Internaționale a Muncii privind libertatea sindicală și ocrotirea dreptului sindical să ia măsuri legislative aducând atingere - sau să aplice legea într-un mod care să aducă atingere - garanțiilor prevăzute în acea convenție.”

6. Prevederi relevante ale Ghidului comun al Comisiei de la Veneția și al OSCE/ODIHR privind Libertatea de Asociere (2014):

„§48 - „autoritățile nu pot impune cerințe excesive privind funcționarea internă a asociațiilor”.

§88 - „dizolvarea unei asociații este o măsură extremă, aplicabilă doar în cazuri grave”.

Operând cu prevederile Secțiunii B din Ghid, autoritățile nu trebuie să presupună că asociațiile sunt periculoase (*principiul prezumției de legalitate*): statul nu poate interfera cu structura internă a asociațiilor, activitățile sau finanțarea legală (*libertatea de funcționare*); înregistrarea asociațiilor nu trebuie să fie obligatorie pentru existența sa, iar autoritățile nu pot exercita un control arbitrar sau politic asupra activității asociației, precum și nu pot dizolva o asociație în lipsa deciziei unei instanțe independente și imparțiale, cu posibilitatea unui recurs efectiv. Aceste principii au fost reiterate constant în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și sunt reflectate în Recomandarea CM/Rec(2007)14 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind statutul juridic al organizațiilor neguvernamentale în Europa.”

D. EXPUNEREA PRETINSEI/PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI

ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

7. La data de 22 decembrie 2017, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat **Legea nr. 100 cu privire la actele normative** (*în continuare* – Legea nr. 100/2017), care a intrat în vigoare la 12 iulie 2018, cu excepția art. 22, art. 50 alin. (2) și art. 58 alin. (6) – în vigoare din 12 ianuarie 2019 (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 7-17, art. 34*).

8. În baza art. 3 alin. (1), alin. (3)-(4) din Legea nr. 100/2017, la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: a) constituționalitatea; b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale; c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente; d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice; e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității; f) respectarea ierarhiei actelor normative. Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional. Soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să fie în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și să asigure compatibilitatea cu aceasta. **Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune; b) proiectul actului normativ întocmit în temeiul unui act normativ de nivel superior nu poate depăși limitele competenței instituite prin actul de nivel superior și nici nu poate contraveni scopului, principiilor și dispozițiilor acestuia.**

9. La data de 11 iunie 2020, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat **Legea nr. 86 cu privire la organizațiile necomerciale** (*în continuare* – Legea nr. 86/2020), care a intrat în vigoare la 27

august 2020 (prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 193, art. 370).

10. Operând cu prevederile art. 1 din Legea nr. 86/2020, prezenta lege stabilește **principiile de constituire, înregistrare, de desfășurare și încetare a activității organizațiilor necomerciale, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică**. Prevederile prezentei legi nu se aplică organizațiilor care nu sunt înregistrate, instituțiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, cultelor religioase și părților lor componente, precum și altor persoane juridice de drept public sau privat al căror mod de constituire și funcționare este reglementat de alte legi speciale. În sensul prezentei legi, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. În sensul prezentei legi, organizații necomerciale sunt: asociația obștească, fundația și instituția privată. Prevederile Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se aplică organizațiilor necomerciale în măsura în care acestea nu contravin prezentei legi.

11. La data de 22 mai 2025, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat **Legea nr. 110 cu privire la educația fizică și sport**, care a intrat în vigoare la 24 iunie 2025 (prin publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 329-332, art. 376).

12. Conform art. 1 din Legea nr. 110/2025, prezenta lege reglementează **organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și sport în Republica Moldova**. Educația fizică și sportul cuprind următoarele activități: educația fizică, sportul școlar și universitar, sportul pentru toți, sportul de performanță, sportul profesionist, sportul adaptat, exercițiile fizice practicate în scop de recreere, profilactic sau terapeutic. Autoritățile administrației publice, instituțiile de învățământ, precum și structurile sportului au obligația să încurajeze sportul pentru toți, sportul de performanță și sportul adaptat, acordând o atenție specială creării condițiilor de practicare a acestora.

13. La momentul actual, ambele legi organice - **Legea nr. 86/2020 și Legea nr. 110/2025 – sunt în vigoare (în acțiune) în mod concomitent.**

14. Ținând cont de obiectul prezentei sesizări, circumscris controlului constituționalității unor prevederi ale Legii nr. 110/2025 privind cultura fizică și sport, se constată că aceste dispoziții legale afectează în mod direct exercițiul drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în special în ceea ce privește libertatea de asociere și libertatea activității economice, prin limitarea posibilităților de creare și organizare a activității organizațiilor comerciale în domeniul vizat. Or, potrivit art. 54 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, orice restrângere a exercițiului unor drepturi sau libertăți trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, necesară într-o societate democratică și să nu aducă atingere substanței dreptului.

Mai mult, reglementările contestate instituie un tratament juridic diferențiat și defavorabil organizațiilor obștești care activează în domeniul educației fizice și sportului, în raport cu alte organizații obștești, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă în acest sens, ceea ce atrage incidența interdicției discriminării.

15. În temeiul art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, statul este unul de drept, democratic, în care demnitatea umană, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, libera dezvoltare a personalității, justiția și pluralismul politic constituie valori supreme, garantate și protejate de ordinea constituțională.

16. De asemenea, potrivit art. 16 din Constituție, respectarea și protejarea persoanei umane constituie o obligație prioritară a statului. Toate persoanele se bucură de egalitate în fața legii și a autorităților publice, fără nicio discriminare, inclusiv pe criterii de opinie, avere, statut social sau apartenență organizațională. Or,

tratamentul diferențiat instituit prin Legea contestată contravine principiului egalității și al interzicerii discriminării, afectând în mod nejustificat anumite categorii de subiecți de drept.

17. Conform art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, statul are obligația de a asigura fiecărui individ dreptul de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop, statul este dator să publice și să garanteze accesul liber la toate legile și actele normative. Așadar, orice act legislativ care introduce obligații, restrângeri sau condiționări trebuie să fie formulat clar, previzibil și accesibil, în deplin acord cu principiile statului de drept.

18. În interpretarea art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, Curtea Europeană a subliniat în mod constant importanța fundamentală a libertății de asociere într-o societate democratică. Astfel, în cauza *Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneği c. Turcia* (Hotărârea din 10 octombrie 2006, §30), Curtea a reținut că asociațiile joacă un rol esențial în buna funcționare a democrației, fiind expresii ale pluralismului și diversității sociale, culturale, religioase și economice. În aceeași linie jurisprudențială, în cauza *Gorzelik și alții c. Polonia* (Hotărârea din 17 februarie 2004, §92), Curtea a afirmat că participarea activă a cetățenilor în viața democratică, inclusiv prin intermediul asociațiilor, este o componentă firească a unei societăți civile funcționale.

Prin urmare, orice ingerință a statului în dreptul de asociere trebuie să fie justificată de un interes public legitim, să respecte principiul proporționalității și să nu aducă atingere însăși esenței dreptului garantat.

19. Este adevărat că libertatea de asociere, garantată de art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu este absolută. Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, exercitarea acestei libertăți poate fi supusă unor restrângeri, însă doar în măsura în care acestea

sunt prevăzute de lege, urmăresc un scop legitim și sunt necesare într-o societate democratică. Astfel, în situațiile în care o asociație, prin activitățile sale efective sau prin scopurile declarate – expres ori implicit – pune în pericol instituțiile fundamentale ale statului ori drepturile și libertățile altor persoane, statul are dreptul și obligația de a interveni pentru protejarea ordinii constituționale și a drepturilor individuale.

Această prerogativă derivă nu doar din art. 11, §2 din Convenție, ci și din obligația pozitivă asumată de state în temeiul art. 1 din Convenție – aceea de a garanta drepturile și libertățile tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția lor.

Totuși, Curtea Europeană a statuat în mod constant că orice ingerință în exercitarea libertății de asociere trebuie supusă unui control strict de proporționalitate. Excepțiile de la această libertate fundamentală trebuie interpretate restrictiv, iar doar motivele „imperative și convingătoare” pot justifica restrângerea sa. În acest sens, în cauza *Gorzelik și alții c. Polonia* (Hotărârea din 17 februarie 2004, §§94-95), Curtea a subliniat că ingerința trebuie să răspundă unei „nevoi sociale imperioase”, iar noțiunea de „necesitate” nu trebuie confundată cu simpla utilitate sau oportunitate.

20. În același registru, Curtea Europeană a reafirmat în jurisprudența sa conexiunea directă dintre democrație, pluralism și libertatea de asociere. În cauza *Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneği c. Turcia* (Hotărârea din 10 octombrie 2006, §31), instanța a reținut că doar motive temeinice și imperative pot justifica limitarea libertății de asociere, reafirmând astfel caracterul său esențial pentru funcționarea unei societăți democratice.

21. În context, art. 5 alin. (1) din **Legea nr. 110/2025** prevede următorul text normativ:

- **„orice persoană fizică are dreptul la formarea, în condițiile legii, a asociațiilor sportive, a cluburilor sportive, precum și a altor structuri care funcționează în conformitate cu legislația, cu statutele proprii și cu cele ale organismelor internaționale de profil”.**

22. Contrar prevederilor **art. 5 alin. (1)** din Legea nr. 110/2025, **art. 5 alin. (2)** din aceeași lege prevede:

- **„Federațiile sportive naționale se formează de către cluburi sportive, asociații sportive și școli sportive (...)”.**

23. În continuare, **art. 5 alin. (3)** din Legea nr. 110/2025 prevede:

- **„Pentru formarea și recunoașterea federațiilor sportive naționale și a asociațiilor sportive pe ramurile de sport recunoscute de Comitetul Internațional Olimpic (în continuare – CIO), Comitetul Național Olimpic și Sportiv (în continuare – CNOS) prezintă autorității publice centrale de specialitate avizul consultativ, care este parte a dosarului respectivei structuri asociative.”**

24. În același context, **art. 25 alin. (1)** din Legea nr. 110/2025 stipulează:

- **„Federațiile sportive naționale sunt persoane juridice, apolitice, necomerciale, constituite din asocierea cluburilor sportive, a asociațiilor sportive și a școlilor sportive pentru o ramură de sport.(...)”.**

25. În aceeași ipoteză, **art. 59** din Legea nr. 110/2025 prevede:

„(1) Revocarea dreptului de funcționare a asociațiilor sportive, a cluburilor sportive și a federațiilor sportive naționale ține de competența autorității publice centrale de specialitate și se produce atunci când:

- a) acțiunile structurii sportului **devin ilicite, contrare bunelor moravuri, încalcă repetat reglementările antidoping, ordinea publică și periclitează securitatea statului;**
- b) structura sportului, fără a fi autorizată, **urmărește alte scopuri decât cele prevăzute de statutul său;**
- c) **hotărârile adunărilor generale ale structurilor sportului sunt luate cu violarea dispozițiilor statutare, a documentelor de constituire și a legislației;**
- d) structura sportului **beneficiază de alte surse de finanțare decât cele permise de legislație.**

(2) Revocarea dreptului de funcționare a unei structuri a sportului se face la cerere, în caz de dizolvare sau de lichidare, și are ca efect radierea acesteia din SIMDS.

(3) **Decizia autorității publice centrale de specialitate de revocare a dreptului de funcționare a unei structuri a sportului poate fi atacată de cel care se consideră vătămat într-un drept al său recunoscut de lege, în ordinea contenciosului administrativ.”**

26. Din analiza comparativă a domeniilor de reglementare stabilite prin **Legea nr. 86/2020** privind organizațiile necomerciale și **Legea nr. 110/2025**, rezultă o **depășire vădită a sferei de reglementare** conferite prin **art. 5 alin. (2) și alin. (3), art. 25 alin. (1) și art. 59 din Legea nr. 110/2025**. Această depășire determină un **conflict normativ direct**, în sensul încălcării **competenței materiale deja reglementate exhaustiv prin Legea nr. 86/2020**, care guvernează în mod special și explicit statutul juridic al organizațiilor obștești, inclusiv al federațiilor sportive.

27. În context, conform **art. 13 alin. (6)** din **Legea nr. 86/2020**, pentru înregistrarea unei asociații obștești, cu statut de federație sportivă națională, persoana împuternicită depune organului înregistrării de stat un **set exhaustiv** de acte, inclusiv „i) **avizul organului de specialitate al autorității administrației publice, în cazul constituirii asociațiilor naționale și federațiilor sportive naționale.**”

Această prevedere consacră în mod clar că **singura autoritate competentă să emită un aviz în procesul de constituire a federațiilor sportive este autoritatea publică centrală de specialitate** în domeniu, respectiv Ministerul Educației și Cercetării (*sau alt minister relevant, conform organigramei guvernamentale*).

Orice act subordonat, inclusiv ordine, instrucțiuni sau regulamente, care adaugă o cerință suplimentară la această procedură (*de exemplu, impunerea unui aviz suplimentar din partea Comitetului Național Olimpic și Sportiv*), reprezintă o ingerință în asigurarea **principiului legalității** (art. 6 alin. (1) din Constituție) și a principiului ierarhiei actelor normative, consacrat atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și în doctrina constituțională contemporană.

28. Legea nr. 86/2020 nu prevede niciun rol pentru Comitetul Național Olimpic și Sportiv (CNOS) în procesul de constituire juridică a asociațiilor obștești cu statut de federații sportive, iar introducerea unui aviz suplimentar, emis de o altă organizație necomercială, încalcă regimul stabilit de legea organică. Or, **Comitetul Național Olimpic și Sportiv (CNOS) este o organizație necomercială (asociație obștească) de drept privat**, cu un statut aparte în domeniul sportului olimpic, dar care nu poate exercita atribuții de avizare juridico-administrativă, cu efecte asupra dreptului de asociere sau înregistrare a persoanelor juridice. Atribuțiile sale sunt reglementate de propria Cartă Olimpică și de legislația sportivă, însă acestea nu includ competențe administrative cu forță juridică obligatorie în fața autorităților publice.

29. Prin introducerea unor condiționalități neprevăzute de legislația primară se aduce atingere esenței dreptului fundamental la liberă asociere, garantat de Constituție, întrucât **se instituie o**

barieră administrativă abuzivă de natură să restrângă accesul la personalitate juridică a altor entități asociative, în lipsa unui temei legal clar, previzibil și proporțional. Această ingerință, operată printr-un mecanism informal dar cu efecte juridice directe și nemijlocite, subminează supremația Constituției și a legii organice, afectând grav coerența sistemului juridic și securitatea raporturilor asociative.

Mai mult, ingerința în cauză, neautorizată de nicio normă cu forță juridică echivalentă legii organice, trebuie calificată drept o restrângere inadmisibilă a exercițiului unui drept fundamental, în contradicție cu exigențele art. 54 din Constituție și ale jurisprudenței relevante a Curții Europene privind libertatea de asociere.

30. CNOS, în calitate de entitate de drept privat, nu face parte din sistemul administrației publice și nu este investit cu competențe legale pentru a exercita atribuții de putere publică ori de interes public general. Atribuirea unui rol decizional sau administrativ unei organizații private în procesul constituirii altor entități asociative, cum sunt federațiile sportive, constituie o delegare neconstituțională de competență. În lipsa unei prevederi legale exprese, un astfel de aviz, chiar dacă formal calificat drept „consultativ”, devine, în drept, un **obstacol administrativ cu efect constrângător**, transformând CNOS într-un filtru instituțional arbitrar. Această poziționare *de facto* creează o relație de subordonare informală între organizații civile de același rang juridic, contrar principiului egalității în drepturi garantat de art. 16 alin. (2) din Constituție.

31. De asemenea, această interferență normativă creează o ierarhie artificială între CNOS și alte entități asociative, conferind unei organizații private un drept informal de *veto* asupra libertății de asociere a altor subiecți de drept privat. **Această ierarhizare**

neprevăzută de legea organică în materie contravine principiului egalității și afectează substanța drepturilor constituționale garantate. De asemenea, afectează claritatea și previzibilitatea legii, principii fundamentale consacrate de art. 23 din Constituție. Prin introducerea unui element de avizare informal, dar tratat în practică ca obligatoriu, generează confuzie normativă și instabilitate juridică, ceea ce contravine exigențelor de transparență legislativă impuse atât de Constituția Republicii Moldova, cât și de standardele europene.

32. Practică descrisă echivalează cu o uzurpare de atribuții legislative de către un subiect de drept privat, ceea ce contravine atât Constituției Republicii Moldova, cât și standardelor internaționale privind libertatea de asociere, consacrate de Articolul 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, principiile de la Veneția (Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept), jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în *Cauza Sidiropoulos și alții c. Greciei* (Hotărârea din 10 iulie 1998) și *Cauza Ramazanova c. Azerbaidjan* (Hotărârea din 1 februarie 2007).

Cu alte cuvinte, prin conținutul său normativ, Legea nr. 110/2025 intră în **contradicție directă cu regimul juridic instituit de Legea nr. 86/2020**, fiind adoptată cu **nerespectarea principiului coerenței legislative** și în **contrar prevederilor art. 3 alin. (4) lit. a)** din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care interzice reglementarea acelorași relații sociale în mod diferit prin două acte normative de același nivel.

33. Potrivit Legii nr. 86/2020, **federațiile sportive** sunt recunoscute ca fiind **organizații necomerciale de drept privat**, constituite în forma **organizațiilor obștești**. Această reglementare este **clară, specifică și cu caracter de normă specială**, fiind pe deplin aplicabilă domeniului sportiv, inclusiv în ceea ce privește

constituirea, organizarea și funcționarea acestor entități. În consecință, orice dispoziție normativă ulterioară care afectează sau modifică acest regim trebuie să respecte exigențele **legalității, specialității și predictibilității**, fără a afecta cadrul deja stabilit de Legea nr. 86/2020.

34. În ipoteza Legii nr. 110/2025 se instituie un regim juridic special privind **recunoașterea, finanțarea și colaborarea** dintre stat și **federatiile sportive**, fără a transforma însă aceste entități în organizații de drept public sau a le priva de **autonomia instituțională**. Cu toate acestea, prin modul în care sunt reglementate aceste raporturi, se produce o interferență nejustificată cu statutul juridic al federațiilor sportive, reglementat deja prin Legea nr. 86/2020, lege cu caracter **special în materia organizațiilor necomerciale**.

Astfel, conform **art. 3 alin. (2)** din Legea nr. 86/2020, *„organizația necomercială este liberă să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile proprii, în condițiile legii”*, prevedere ce consacră principiul **autonomiei organizaționale**. De asemenea, potrivit **art. 5 alin. (2) și (3)** din aceeași lege, *„statul respectă, protejează și asigură libertatea de asociere”*, precum și *„(...) tratează în mod egal și nu discriminează organizațiile necomerciale”*.

Prin urmare, orice ingerință legislativă care aduce atingere acestor principii, fie prin impunerea unor cerințe nejustificate, fie prin instituirea unui regim de tratament preferențial sau discriminatoriu, **încalcă principiile constituționale ale egalității, autonomiei și libertății de asociere**, astfel cum sunt transpuse în normele Legii nr. 86/2020.

35. În aceeași ordine de idei, **art. 11 alin. (1) și (3)** din Legea nr. 86/2020 reglementează în mod expres dreptul de **liberă**

constituire a organizațiilor necomerciale: „*organizația necomercială poate fi constituită de către persoane fizice și juridice*”, în timp ce „*autoritățile și instituțiile publice, întreprinderile de stat și municipale nu pot constitui organizații necomerciale și nu pot deveni membri ai asociațiilor obștești*”.

Aceste prevederi reflectă o **linie de demarcație clară între sectorul public și cel necomercial**, garantând **independența organizațiilor față de ingerințele autorităților publice**. Orice abatere legislativă de la această normă, prin crearea unei dependențe funcționale sau prin implicarea instituțională a statului în cadrul organizațiilor necomerciale, **contravine regimului juridic stabilit prin lege și poate atrage neconstituționalitatea normei**.

36. Potrivit art. 16 alin. (3) din Legea nr. 86/2020, „organizația necomercială poate fi lichidată forțat, prin hotărâre judecătorească, la cererea Ministerului Justiției, dacă activitatea acesteia contravine intereselor securității naționale, siguranței publice, apărării ordinii sau prevenirii infracțiunilor, protecției sănătății, a moralei și a drepturilor și libertăților altora și această măsură este necesară într-o societate democratică (...). Examinarea cererii de lichidare forțată ține de competența Judecătoriei Chișinău”.

Această normă consacră principiul fundamental al **supremației legii și controlului judecătoresc asupra măsurilor de sancționare extremă** a organizațiilor necomerciale, excluzând orice **ingerință administrativă arbitrară** în dreptul acestora de a funcționa.

37. Din interpretarea sistematică a celor două acte normative rezultă clar delimitarea domeniilor de reglementare:

- **art. 1 din Legea nr. 86/2020 stabilește cadrul juridic privind constituirea, înregistrarea, funcționarea și încetarea activității organizațiilor necomerciale, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică;**

- **art. 1 din Legea nr. 110/2025 reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și**

sport, fără a redefini sau modifica regimul juridic al entităților necomerciale ce activează în acest domeniu.

38. În consecință, deși Legea nr. 110/2025 stabilește reguli sectoriale aplicabile domeniului sportului, **federațiile sportive naționale rămân organizații necomerciale** în sensul și în regimul prevăzut de Legea nr. 86/2020. În temeiul acestui regim juridic general, **nici autoritatea publică centrală de specialitate**, nici alte instituții ale statului nu pot dispune, **pe cale administrativă**, revocarea dreptului de funcționare al unei federații sportive în condiții care **echivalează cu suspendarea sau lichidarea activității**.

Or, conform **art. 16 alin. (3)-(4)** din Legea nr. 86/2020, **aceste măsuri pot fi dispuse doar de instanța judecătorească competentă**, în temeiul unei cereri motivate și cu respectarea garanțiilor procesuale ale unei societăți democratice. Orice dispoziție legală care permite **o astfel de ingerință administrativă**, în afara cadrului judiciar, **încalcă grav principiul legalității**, al accesului la justiție, precum și **drepturile constituționale ale persoanelor juridice de drept privat**.

39. Este pe deplin justificată **prezumția de neconstituționalitate a art. 59 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 110/2025**, care conferă **autorității publice centrale de specialitate competența de a revoca dreptul de funcționare al unei federații sportive**, în cazul în care *„hotărârile adunărilor generale ale structurilor sportului sunt luate cu încălcarea dispozițiilor statutare, a documentelor de constituire și a legislației”*.

Această dispoziție atribuie autorității administrative rolul de **organ de constatare și sancționare a unor pretinse neregularități interne** din cadrul unei organizații necomerciale, ceea ce reprezintă o ingerință gravă și nejustificată în autonomia acesteia și **contravine direct regimului juridic reglementat de Legea nr. 86/2020**.

În mod expres, **art. 17 alin. (7)** din Legea nr. 86/2020 prevede că *„hotărârile organelor de conducere ale organizației necomerciale pot fi contestate în instanță, conform statutului și legii”*, ceea ce plasează **examinarea legalității actelor interne ale unei organizații exclusiv în competența instanțelor judecătorești**, în deplină concordanță cu **principiul separației puterilor în stat** și cu **dreptul fundamental de acces la justiție**.

40. Așadar, acordarea autorității publice a competenței de a anula efectele unor acte interne ale unei entități de drept privat, cu consecința

revocării dreptului de funcționare, **echivalează cu substituirea instanței judecătorești**, fapt inadmisibil într-un stat de drept.

În concluzie, **art. 59 alin. (1) lit. c)** din Legea nr. 110/2025 depășește cadrul legal și constituțional permis în raport cu organizațiile necomerciale și trebuie supus **controlului de constituționalitate**, întrucât **subminează atât autonomia internă a federațiilor sportive, cât și garanțiile fundamentale ale statului de drept.**

41. În drept, **federațiile sportive naționale** sunt calificate ca **organizații necomerciale de drept privat**, constituite **în mod exclusiv în temeiul Legii nr. 86/2020**. Această lege stabilește cadrul juridic unic și special aplicabil tuturor organizațiilor necomerciale, inclusiv celor din domeniul sportului, și le garantează **autonomia instituțională, libertatea de organizare și funcționare**, precum și **dreptul de acces la justiție**.

Până la eventuala pronunțare a unei **hotărâri judecătorești definitive**, adoptate în cadrul unui **proces echitabil**, federațiile beneficiază de **prezumția legalității propriilor acțiuni**, în conformitate cu principiile statului de drept, protejate de **art. 1 alin. (3)** și **art. 114** din Constituția Republicii Moldova.

Chiar dacă **Legea nr. 110/2025** stabilește un regim juridic special pentru **recunoașterea, finanțarea și colaborarea** federațiilor sportive cu statul, aceasta nu modifică natura juridică a acestor entități, care **nu devin autorități sau instituții publice și nu pierd autonomia organizațională** garantată de regimul juridic general al organizațiilor necomerciale.

42. În consecință, se constată că următoarele dispoziții din **Legea nr. 110/2025**:

- **art. 5 alin. (2)** – care instituie obligații excesive de aliniere a statutelor la cerințele autorității publice centrale;
- **art. 5 alin. (3) și art. 25 alin. (1)** – care impune condiții restrictive de funcționare și recunoaștere;
- **art. 59 (integral)** – care prevede posibilitatea revocării dreptului de funcționare pe cale administrativă,

încalcă prevederile Constituției Republicii Moldova și contravin, totodată, tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului, la care Republica Moldova este parte, în special **art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care garantează dreptul la libertatea de asociere și stabilește criterii stricte pentru orice ingerință a statului în exercitarea acestui drept.

Aceste dispoziții creează un cadru legal care **restrânge în mod disproporționat și nejustificat libertatea de asociere**, conferind autorităților publice **competențe excesive de control, sancționare și dizolvare**, fără garanții adecvate de independență și imparțialitate, ceea ce este **inadmisibil într-o societate democratică și subminează esența dreptului la asociere**.

43. Prin urmare, **dispozițiile legale asupra cărora planează prezumția de neconstituționalitate:**

- **limitează în mod nejustificat dreptul persoanelor fizice de a constitui sau de a adera la asociații obștești cu statut de federații sportive, afectând esența libertății de asociere**, așa cum este aceasta garantată de **art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art. 22 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice;**

- **restricționează substanțial accesul liber la constituirea formațiunilor obștești**, transgresând principiul proporționalității și exigențele de **legalitate, necesitate și adecvare într-o societate democratică**, în sensul **jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului** și recomandările Comisiei de la Veneția privind standardele libertății de asociere.

44. Este important de subliniat că noțiunea de **formațiune obștească** acoperă, în accepțiunea constituțională și doctrinară (a se vedea *Comentariu Constituție*, Curtea Constituțională, art. 2¹), **organizațiile independente ale cetățenilor**, constituite **pe baze voluntare, profesionale, culturale, sindicale ori de altă natură** și care activează **în baza propriilor statute**, urmărind fie **interesul public**, fie, în anumite cazuri, **interese legitime ale membrilor**.

În același timp, aceste norme contestate **creează un risc real de lichidare sau suspendare a unei organizații necomerciale fără intervenția instanței de judecată**, încălcând grav **dreptul de acces la justiție** și garanțiile unui **proces echitabil**, astfel cum

¹ https://www.constcourt.md/public/files/file/informatie_utilita/Comentariu_Constitutie.pdf

sunt consacrate de **art. 20, art. 54 și art. 114 din Constituția Republicii Moldova.**

45. De asemenea, normele analizate generează **tratamente diferențiate nejustificate**, având **efecte discriminatorii indirecte** asupra anumitor categorii de persoane și organizații, în special asupra **celor implicate în activități de educație fizică și sport**, ceea ce contravine **art. 16 alin. (2)** din Constituția Republicii Moldova.

În mod concret, în timp ce **Legea nr. 86/2020** stabilește un **regim unitar, egal și echitabil pentru toate organizațiile necomerciale**, **Legea nr. 110/2025** introduce un regim paralel, restrictiv și disproporționat, **fără o justificare obiectivă și rezonabilă**, restrângând **anumite drepturi și libertăți constituționale** pentru o categorie specifică de entități - **federațiile sportive.**

Această abordare legislativă:

- încalcă principiile **coerenței, clarității și previzibilității reglementării;**
- creează o **hiat normativ și o suprapunere de competențe și regimuri juridice incompatibile;**
- generează un efect de **discriminare structurală** între entitățile din același cadru juridic (organizații necomerciale), doar pe criteriul domeniului de activitate, fără temei legitim și constituțional.

46. Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2013, că o restrângere a unui drept fundamental este constituțională doar în măsura în care îndeplinește cumulativ condițiile de legalitate, necesitate și proporționalitate și nu afectează substanța dreptului. De asemenea, Curtea a reținut că tratamentele diferențiate pot fi justificate doar dacă răspund unor scopuri legitime și se bazează pe criterii obiective.

47. În jurisprudența sa constantă, **Curtea Constituțională a Republicii Moldova** a statuat că **orice restrângere a exercițiului unui drept fundamental** trebuie să îndeplinească **cumulativ** condițiile prevăzute de **art. 54 din Constituție**, respectiv: **legalitatea, necesitatea**

într-o societate democratică, proporționalitatea măsurii și păstrarea substanței dreptului.

Astfel, prin **Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2013**, Curtea a subliniat că: „*O restrângere este constituțională doar în măsura în care nu afectează esența dreptului, urmărește un scop legitim și este proporțională cu scopul urmărit. Orice tratament diferențiat poate fi justificat numai în baza unor criterii obiective și rezonabile și dacă servește unui interes public major.*”

Aplicând aceste principii la dispozițiile **art. 5 alin. (2) și alin. (3), art. 25 alin. (1) și art. 59 din Legea nr. 110/2025**, devine evident că acestea **nu îndeplinesc cerințele constituționale enunțate**, deoarece:

- nu oferă garanții suficiente de **legalitate și previzibilitate**;
- nu urmăresc un **scop legitim clar determinat**, ci transferă competențe jurisdicționale către autorități administrative;
- afectează **esența dreptului la asociere și a accesului la justiție**, încălcând **principiile proporționalității și echilibrului democratic**;
- stabilesc tratamente diferențiate **fără fundament obiectiv**, exclusiv în funcție de domeniul de activitate (sport), ceea ce constituie o formă de **discriminare structurală indirectă**.

48. În jurisprudența sa constantă, inclusiv prin Decizia nr. 8 din 24 ianuarie 2020, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a subliniat că prevederile art. 23 alin. (2) din Constituție impun legiuitorului obligația de a adopta acte normative clare, accesibile și previzibile, în conformitate cu principiile statului de drept. Totodată, Curtea a statuat că acest articol nu constituie, în sine, un drept subiectiv autonom, ci este aplicabil doar în corelație cu un drept fundamental garantat constituțional.

În cauza de față, criticile de neconstituționalitate vizează dispozițiile Legii nr. 110/2025, care, analizate prin prisma standardului de calitate a legii, impun condiții ce afectează în mod direct exercițiul unor drepturi fundamentale. Astfel, dispozițiile contestate introduc cerințe excesive, disproporționate și lipsite de justificare obiectivă și rezonabilă în raport cu scopul legitim invocat de legiuitor. Aceste cerințe echivalează, în fapt, cu o ingerință

nejustificată în exercitarea libertății de asociere, drept protejat de art. 41 din Constituția Republicii Moldova și art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Curtea Europeană a statuat în mod constant că orice restrângere a libertății de asociere trebuie să fie „prevăzută de lege”, să urmărească un scop legitim și să fie „necesară într-o societate democratică” (*Cauza Sidiropoulos și alții c. Greciei* (Hotărârea din 10 iulie 1998)). Examinând dispozițiile Legii nr. 110/2025 în lumina acestor exigențe, rezultă că ingerința produsă nu satisface testul de proporționalitate: nu este susținută de o justificare suficientă și nu reprezintă mijlocul cel mai puțin intruziv pentru atingerea scopului legitim declarat.

Prin urmare, dispozițiile contestate contravin cerințelor de claritate, accesibilitate și previzibilitate impuse de art. 23 alin. (2) din Constituție, aplicat în conexiune cu art. 41 din Constituție și art. 11 din CEDO, întrucât afectează în mod nejustificat exercițiul dreptului fundamental la libertatea de asociere, constituind o ingerință incompatibilă cu exigențele unei societăți democratice.

49. În consecință, dispozițiile normativ-legale menționate **depășesc domeniul de reglementare legal atribuit Legii nr. 110/2025**, în mod contrar principiului legalității și delimitării competențelor legislative, precum și creează premise pentru acțiuni contrare Constituției, afectând **în mod direct și nejustificat mediul juridic al organizațiilor necomerciale** din domeniul educației fizice și sportului, cu un impact negativ grav asupra **dreptului fundamental la asociere**.

50. Deci, prevederile **art. 5 alin. (2) - (3), art. 25 alin. (1) și art. 59 din Legea nr. 110/2025** – contravin **prevederilor art. 16, art. 20, art. 23 alin. (2), art. 54 din Constituția Republicii Moldova**.

E. FUNDAMENTAREA JURIDICĂ ȘI MOTIVAREA CERERII DE SUSPENDARE A ACȚIUNII ACTULUI CONTESTAT

44. În temeiul art. 26 din Legea nr. 74/2025 privind Curtea Constituțională, **autorul sesizării este îndreptățit să solicite suspendarea acțiunii actului supus controlului de constituționalitate.** Conform art. 26 alin. (1) din aceeași lege, *„acțiunea actului contestat care afectează sau se referă la domeniile stabilite la alin. (2) poate fi suspendată până la soluționarea în fond a cauzei, cu emiterea unei decizii.”*

45. În susținerea prezentei cereri, invocăm și jurisprudența consolidată a Curții Constituționale, conform căreia suspendarea acțiunii unui act presupune îndeplinirea cumulativă a două condiții: 1) actul afectează un domeniu prevăzut de art. 26 alin. (2) din Legea nr. 74/2025 și 2) există riscul producerii unor prejudicii și consecințe negative iminente (*a se vedea DCC nr. 166 din 30.11.2023, §8; DCC nr. 41 din 8.05.2024, §6*).

Curtea Constituțională statuează că măsura suspendării acțiunii unor acte contestate implică (i) să se stabilească dacă prevederile contestate afectează sau se referă la unul sau mai multe domenii indicate la art. 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, iar rațiunea ei constă în (ii) evitarea unor prejudicii și consecințe negative iminente (Decizia nr. 41 din 8 mai 2024, pct. 7). Aceste condiții trebuie întrunite cumulativ (Decizia nr. 166 din 30 noiembrie 2023, pct. 8; Decizia nr. 41 din 8 mai 2024, pct. 6).

46. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că în cazul invocării riscului afectării unui domeniu prevăzut de art. 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională autorul cererii de suspendare trebuie să demonstreze intensitatea și posibilele prejudicii și consecințe negative iminente și ireparabile ale riscului

invocat (Decizia nr. 122 din 28 septembrie 2023, pct. 9). Chiar dacă riscul este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate convingător. Doar invocarea riscului și enumerarea unor valori fundamentale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii normelor contestate (Decizia nr. 102 din 12 iulie 2022, pct. 4; Decizia nr. 143 din 26 octombrie 2023, pct. 8)).

47. Subsidiar, jurisprudența constantă a Curții Constituționale tratează **măsura suspendării constituie ca pe un instrument de protecție provizorie destinat prevenirii unor efecte juridice ireversibile, prejudicii iminente sau consecințe negative de o gravitate semnificativă asupra drepturilor și libertăților fundamentale**, garantate de Constituție (*a se vedea DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 10; DCC nr. 1 din 4 ianuarie 2021, § 9; DCC nr. 88 din 9 iunie 2021, § 4*). Prin urmare, Curtea poate dispune, în mod justificat și proporțional, suspendarea aplicării prevederilor normative contestate, dacă acestea afectează domeniile expres prevăzute la art. 26 alin. (2) din Legea nr. 74/2025 și dacă este demonstrată urgența măsurii.

48. *Ab initio* am reținut, că **art. 59 din Legea nr. 110/2025 afectează esența libertății de asociere, întrucât permite dizolvarea *de facto* a unei federații sportive naționale, fără intervenția unei instanțe judecătorești și fără garanții procedurale echitabile.**

În acest sens, Curtea Europeană a reiterat că „*participarea activă a cetățenilor în viața democratică prin intermediul asociațiilor este un element fundamental al unei societăți democratice*” (Cauza Gorzelik și alții c. Polonia (*Hotărârea din 17 februarie 2004, § 92*). Mai mult, în Cauza Tunceli Kültür ve Dayanışma Derneği c. Turcia (*Hotărârea din 10 octombrie 2006, §*

30), CEDO a stabilit că intervenția statului asupra funcționării unei asociații trebuie să respecte cerințele stricte ale proporționalității.

49. Norma contestată permite intervenția autorității executive în mod unilateral, fără controlul prealabil al legalității, în activitatea unor entități care beneficiază de protecție constituțională și convențională. Astfel, este evident și real, că măsura revocarea unei asociații obștești nu este supusă unei proceduri sau controlului judecătoresc *ex ante*, ceea ce încalcă accesul liber la justiție și principiul independenței instanțelor.

50. Aplicarea art. 59 din Legea nr. 110/2025 în forma actuală comportă un risc real, iminent și ireparabil pentru asociațiile afectate, întrucât:

a) **permite dizolvarea prin revocare a asociațiilor obștești cu statut de federații sportive fără o procedură judiciară, afectând astfel activitatea lor instituțională și existența juridică;**

b) **poate duce la excluderea din federații internaționale, pierderea reprezentativității în competițiile oficiale și prejudicierea drepturilor sportivilor legitimați;**

c) **pune în pericol finanțarea publică și privată, contractele comerciale și relațiile parteneriale deja asumate;**

d) **crează un cadru de incertitudine juridică în sectorul sportiv și neîncredere în garantarea dreptului de asociere;**

e) **o eventuală restabilire ulterioară a statutului organizației (după pronunțarea unei eventuale decizii de neconstituționalitate) nu ar putea repara pierderile instituționale, financiare și de reputație deja produse.**

51. Astfel, este cert, că prejudiciile invocate sunt:

- **imminente**, întrucât norma este deja în vigoare și poate fi aplicată oricând;

- **irreversibile**, întrucât efectele unei revocări administrative nu pot fi reparate printr-o decizie ulterioară;

- **de o gravitate semnificativă**, afectând nu doar organizațiile, ci și sportivii, tinerii și persoanele cu dizabilități care participă la activități susținute de aceste federații.

52. În raport cu criteriile formulate în jurisprudența recentă a Curții Constituționale (*ex: DCC nr. 122/2023, §9; DCC nr. 143/2023, §8; DCC nr. 35/2024, §8*), se constată că **prevederea contestată a art. 59 din Legea nr. 110/2025 afectează domeniul drepturilor fundamentale, în special dreptul de asociere și accesul la justiție, generează un risc justificat, obiectiv și concret al producerii unor consecințe negative ireparabile, ca urmare a aplicării acestui act normativ (art. 59).**

53. Astfel, **suspendarea este singura măsură aptă să evite aceste efecte, întrucât în lipsa suspendării, autoritatea publică poate dispune măsuri cu impact imediat și grav asupra subiecților vizați.**

54. Prin prisma argumentelor expuse supra, în prezenta sesizare, prevederile contestate – art. 59 (integral) din Legea nr. 110/2025 – afectează în mod direct drepturile și libertățile fundamentale garantate de Constituție și creează riscul producerii unor consecințe negative ireparabile, în special prin ingerințe disproporționate și nejustificate în exercițiul acestor drepturi și libertăți constituționale. Astfel, sunt incidente prevederile art. 26 alin. (2) pct. 1) lit. b) din Legea nr. 74/2025, care permit suspendarea actelor ce afectează drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

55. Prin urmare, suspendarea aplicării prevederilor sus-menționate până la pronunțarea deciziei Curții asupra fondului cauzei se impune ca măsură necesară și proporțională pentru a preveni prejudicierea gravă a ordinii constituționale și pentru a asigura respectarea principiului securității juridice.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

56. În considerarea celor expuse și pentru motivele temeinice invocate, care vizează protejarea valorilor constituționale și aplicarea principiului supremației Constituției, formulez respectuos prezenta sesizare, întemeiată pe prevederile art. 135 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, și pe dispozițiile art. 4 alin. (1) lit. a), art. 24, 25 alin. (1) lit. g) și art. 26 alin. (1) și alin. (2) pct. 1) lit. b) din Legea nr. 74/2025 privind Curtea Constituțională.

SOLICIT ÎNALTEI CURȚI CONSTITUȚIONALE:

- 1. Admiterea spre examinare a prezentei sesizări.**
- 2. Suspendarea acțiunii articolului 59 din Legea nr. 110/2025, până la soluționarea în fond a prezentei sesizări de către Curtea Constituțională.**
- 3. Constatarea admisibilității prezentei sesizări.**
- 4. Exercițarea controlului constituționalității și declararea neconstituțională a prevederilor:**

4.1 Articolul 5 alin. (2) din Legea nr. 110/2025:

„(2) Federațiile sportive naționale se formează de către cluburi sportive, asociații sportive și școli sportive, sunt recunoscute ca fiind funcționale în baza avizelor autorității administrației publice centrale din domeniul educației fizice și sportului (în continuare – autoritate publică centrală de specialitate) și sunt înregistrate la Agenția Servicii Publice.”

4.2 Articolul 5 alin. (3) din Legea nr. 110/2025:

„(3) Pentru formarea și recunoașterea federațiilor sportive naționale și a asociațiilor sportive pe ramurile de sport recunoscute de Comitetul Internațional Olimpic (în continuare – CIO), Comitetul Național Olimpic și Sportiv (în continuare – CNOS) prezintă autorității publice centrale de specialitate avizul consultativ, care este parte a dosarului respectivei structuri asociative.”

4.3 Articolul 25 alin. (1) din Legea nr. 110/2025:

„(1) Federațiile sportive naționale sunt persoane juridice, apolitice, necomerciale, constituite din asocierea cluburilor sportive, a asociațiilor sportive și a școlilor sportive pentru o ramură de sport.”

4.4 Articolul 59 din Legea nr. 110/2025:

„(1) Revocarea dreptului de funcționare a asociațiilor sportive, a cluburilor sportive și a federațiilor sportive naționale ține de competența autorității publice centrale de specialitate și se produce atunci când:

a) acțiunile structurii sportului devin ilicite, contrare bunelor moravuri, încalcă repetat reglementările antidoping, ordinea publică și periclitează securitatea statului;

b) structura sportului, fără a fi autorizată, urmărește alte scopuri decât cele prevăzute de statutul său;

c) hotărârile adunărilor generale ale structurilor sportului sunt luate cu violarea dispozițiilor statutare, a documentelor de constituire și a legislației;

d) structura sportului beneficiază de alte surse de finanțare decât cele permise de legislație.

(2) Revocarea dreptului de funcționare a unei structuri a sportului se face la cerere, în caz de dizolvare sau de lichidare, și are ca efect radierea acesteia din SIMDS.

(3) Decizia autorității publice centrale de specialitate de revocare a dreptului de funcționare a unei structuri a sportului poate fi atacată de cel care se consideră vătămat într-un drept al său recunoscut de lege, în ordinea contenciosului administrativ.”

G. DATE SUPLIMENTARE PRIVIND OBIECTUL SESIZĂRII

57. Aspectele juridice ridicate prin prezenta sesizare nu au fost anterior supuse controlului de constituționalitate și nu fac obiectul unei interpretări anterioare a Curții Constituționale. Consider că existența unui vid de jurisprudență în această materie justifică necesitatea unei examinări de fond, în scopul clarificării dispozițiilor legale sesizate și al asigurării conformității acestora cu prevederile și principiile Constituției Republicii Moldova.

H. LISTA DOCUMENTELOR

DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII

Declar, pe propria răspundere și în deplină cunoștință a consecințelor legale, că toate informațiile și argumentele cuprinse în prezenta sesizare sunt reale, corecte și întemeiate, conform convingerii mele și în spiritul respectului față de Constituția Republicii Moldova.

Cu înaltă considerație pentru Onorata Curte,

Digitally signed by Nigai Veaceslav
Date: 2025.08.04 16:06:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Veaceslav NIGAI,
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova